

Verbinden, samenwerken, doen!

Concept

**Coalitieakkoord 2018-2022
gemeente Noordenveld**

Vooraf

Gemeentebelangen Noordenveld heeft na het bekend worden van de verkiezingsuitslag 2018, het initiatief genomen om te komen tot een breed gedragen bestuursakkoord. Gezien de vele overeenkomsten in de verkiezingsprogramma's van de verschillende politieke partijen in Noordenveld, leek dat haalbaar.

Om te verkennen hoe de overige partijen hier tegenover staan zijn alle partijen afzonderlijk uitgenodigd voor een inventariserend gesprek. Tijdens deze gesprekken werd dit beeld bevestigd. Alle partijen gaven aan mee te willen werken aan een raadsbreed akkoord. Op basis hiervan zijn vertegenwoordigers van alle partijen uitgenodigd voor plenair overleg. Dat heeft geleid tot een *Raadsakkoord Gemeente Noordenveld 2018-2022 met de titel: "Noordenveld weet raad"*. Een bestuurlijke noviteit in deze gemeente.

Dat raadsakkoord is vooral gericht op de vraag: wat willen alle politieke partijen van Noordenveld deze bestuursperiode gezamenlijk bereiken?

Het raadsakkoord is vastgelegd in een afzonderlijk document.

Vervolgens is gekozen voor een coalitie met de volgende partijen: Gemeentebelangen, PvdA/Groen Links, CDA en ChristenUnie en het formuleren van een coalitieakkoord, als aanvulling, verdieping en nadere uitwerking van het raadsakkoord. Dit heeft geleid tot *voorliggend Coalitieakkoord Gemeente Noordenveld 2018-2022: "Verbinden, samenwerken, doen!"*.

Als gezamenlijke politieke partijen in Noordenveld hebben we op deze wijze de verbinding en samenwerking gezocht. Mede daardoor kunnen we de komende periode gezamenlijk op efficiënte wijze en doelgericht aan de slag met de gedeelde onderwerpen.

De inwoners van Noordenveld worden gevraagd hun mening te geven over zowel dit coalitieakkoord als over het raadsakkoord. De uitkomsten hiervan kunnen van invloed zijn op beide akkoorden dan wel betrokken worden bij de vertaling van dit akkoord in een meerjarig uitvoeringsprogramma.

Inleiding

Contact en overleg met inwoners van Noordenveld dient niet alleen plaats te vinden in verkiezingstijd. Dat besef wordt raadsbreed gedeeld in Noordenveld. Evenals het besef dat in onze samenleving veel kennis, kunde en energie aanwezig is. Daarom worden inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere instellingen nauw betrokken bij planvorming en -uitvoering vanuit de gemeente. Een samenleving waarin mensen de ruimte krijgen en hebben om de regie op hun eigen leven te voeren. Mensen: jong, oud, nieuw in Nederland, arm, rijk, met een beperking of een uitzonderlijke kwaliteit, iedereen doet ertoe en iedereen doet mee! Waar mensen een steuntje in de rug kunnen gebruiken wordt deze steun geboden.

Het werken met een raads- en coalitieakkoord vraagt inzet van de Noordenveldse bestuurders, volksvertegenwoordigers en ambtenaren. Zij moeten nog meer dan nu het geval is, verschillende belangen met elkaar weten te verbinden; dat vraagt om vaardigheden als samenwerken en luisteren. "Erop uit!" is dan ook het devies deze bestuursperiode. Weet wat er speelt en leeft in onze 26 kernen om ondersteunend te kunnen zijn aan onze inwoners en bedrijven.

De vraagstukken waar onze gemeente voor staat, zijn uiteraard onderhevig aan regionale, landelijke, Europese of zelfs wereldwijde invloeden. Denk aan de energietransitie, demografische of economische ontwikkelingen. De doelen uit het klimaatakkoord van Parijs, vluchtelingen uit het Midden-Oosten of de conjunctuurgolven van Nederland, het werkt allemaal door in Noordenveld. Wij denken daarom globaal en acteren lokaal. Daarin hebben we een eigen verantwoordelijkheid,

maar zoeken ook nadrukkelijk de samenwerking met onze naaste omgeving. Want ons wordt gevraagd het hoofd te bieden aan deze opgaven. En een veerkrachtige samenleving zoals die van Noordenveld is hiertoe ook in staat.

Bij een bestuursstijl die gericht is op het aangaan van de dialoog, verbinding en samenwerking passen geen volledig dichtgetimmerde akkoorden. Ook wordt flexibiliteit gevraagd van de gemeente om in te spelen op veranderende omstandigheden. Tegelijkertijd moeten we een begin maken met de uitvoering van de plannen, want met alleen mooie visies komen we er niet. We willen met ambitie voor 2018-2022 aan de slag! Daarom is gezocht naar een gezond evenwicht tussen enerzijds hoofdlijnen en denkrichtingen en anderzijds concrete uitvoeringsprojecten.

Coalitieakkoord

In het *raadsakkoord* zijn die onderdelen opgenomen waarover raadsbreed overeenstemming is. Gemakshalve zijn die hier niet herhaald. Dit **coalitieakkoord** betreft een aanvulling, verdieping en nadere uitwerking daarvan.

Leefbare dorpen en wijken, woningbouw en dorpsplannen

- Er komt binnen een jaar een meerjarenplan woningbouw (voor de komende 8 jaar) waarin potentiële behoeftevariëaties (vraag) en aanbod op elkaar worden afgestemd. De ingezette woningbouwprojecten worden voortgezet en het credo 'bouwen naar behoefte' blijft leidend. Daarbij wordt vooral uitgegaan van cijfers en afspraken binnen het samenwerkingsverband Regio Groningen-Assen. De sociaal demografische opbouw is hierin van belang. Het meerjarenplan betreft zowel sociale woningbouw als de particuliere woningvoorraad. Daarnaast wil Noordenveld behalve voor ouderen ook aantrekkelijk zijn voor jonge gezinnen; binnen het meerjarenplan wordt hier nadrukkelijk rekening mee gehouden. Inbreiding gaat vóór uitbreiding met respect voor de 'groene longen'.
- Ruimtelijke kwaliteit is het perspectief van waaruit gekeken wordt naar ontwikkelingen. Hier hoort ook een eigentijdse Noordenveldse welstand bij. Het huidige welstandsbeleid wordt daarom geëvalueerd. Het voorsorteren op de implementatie van de Omgevingswet biedt goede mogelijkheden om nieuwe ontwikkelingen op dit punt te ondersteunen, afwegingsruimte voor het lokale bestuur te vergroten, procedures te versnellen, innovaties mogelijk te maken en blokkades weg te nemen.
- De omgevingsvisie is vastgesteld; in deze bestuursperiode wordt de uitvoering voortvarend opgepakt.
- De afgelopen jaren is een aantal (dorps)visies ontwikkeld. Deze worden omgezet in uitvoeringsplannen om concreet aan de slag te kunnen. Dorpen waar nog geen plan of visie voor is opgesteld, worden uitgedaagd om hier zelf mee aan de slag te gaan. Dit soort initiatieven zullen positief worden ontvangen en welwillend ondersteund.
- De centrumontwikkeling van Roden wordt op volle snelheid doorgezet. Wij zijn ambitieus, willen samenwerken en dragen in financiële zin substantieel meer bij dan nu het geval is. Daarnaast wordt met prioriteit gewerkt aan het verfraaien van het centrum van Nieuw Roden. Ook komen er centrumplannen voor Norg en Peize. Ook bij deze plannen hebben we ambitie, willen we samen met inwoners komen tot goede plannen en dragen we substantieel bij aan de totstandkoming daarvan.
- De reserve van 1,1 miljoen euro van de voormalige gemeente Norg wordt ingezet binnen de voormalige gemeente Norg. Voor het op te stellen dorpsplan van Norg kan hieruit worden geput. Hiervan is een gedeelte beschikbaar voor sociale woningbouw.

- De buitengebieden kennen hun eigen karakteristieke waarden, dynamiek en problematiek. Met inbreng van de bewoners wordt een 'Agenda Buitengebied' opgesteld met als doel o.a. behoud van de natuur, ruimte voor de landbouw en behoud en de versterking van de voorzieningen.
- We ondersteunen de glasvezelcoöperaties die werken aan de realisatie van snel internet in het buitengebied.
- Er wordt een dorpenfonds van 1 miljoen euro (gedurende de bestuursperiode) beschikbaar gesteld voor projecten die de leefbaarheid vergroten en de verbondenheid van de samenleving ten goede komen. Behalve (mede)financiering vanuit het fonds biedt de gemeente ook ambtelijke ondersteuning.
- Er wordt onderzoek gedaan op welke wijze een eventueel ontwikkelbedrijf (of grondbedrijf) ons kan helpen de hiervoor genoemde ambities te realiseren.

Duurzaamheid: integraal en wijkgericht benaderd

- Noordenveld werkt aan een duurzame samenleving. Het gebruik van fossiele brandstoffen wordt teruggedrongen en er wordt meer gebruik gemaakt van zonne-energie. De gemeente geeft op het gebied van duurzaamheid het goede voorbeeld.
- Duurzaamheid en energietransitie worden voortvarend opgepakt. Via een wijkgerichte benadering wordt planmatig en gestructureerd gewerkt aan het verduurzamen van straten en wijken. Gestart wordt met twee wijken in Noordenveld en dit wordt uitgebreid tot 5 gedurende deze bestuursperiode. Dit wordt integraal benaderd, waarbij ook gekeken wordt naar kansen om de sociale cohesie en de openbare ruimte (o.a. straten, groen en verwijdering asbest) te verbeteren. Streefbeeld van de wijkvernieuwing is, dat de wijk na de aanpak een duurzame, toekomstbestendige wijk is, waar het goed en prettig wonen en leven is voor jong en oud.
- Op het gebied van afval geldt "afval is grondstof": maximaal hergebruik van grondstoffen en beperking van het vernietigen van afval. Verkend wordt in hoeverre de gemeente een rol kan vervullen in het verminderen van afval. In ieder geval is blijvend aandacht voor het verbeteren van het gescheiden inzamelen van afval en het verruimen van de mogelijkheden om vaker en dichterbij afval te brengen, bijvoorbeeld door meerdere brengpunten in te richten. Er wordt niet gekozen voor verrekening van huisvuilverwerking per gewicht: geen Diftar. Ook het omgekeerd inzamelen van huisvuil wordt vooralsnog niet op grote schaal doorgevoerd. De grijze container blijft daarom bestaan. Bij de bouw en inrichting van een nieuw brengstation, mogelijk in combinatie met een nieuwe gemeentewerf, wordt hiermee rekening gehouden.
- Nieuwbouwprojecten worden zonder gasaansluiting opgeleverd en huizen worden zoveel mogelijk energieneutraal gebouwd.
- De gemeente werkt niet mee aan de opslag van CO2 en de winning van schaliegas.

Economie en werkgelegenheid

- We willen volop ruimte bieden aan ondernemerschap. Werkgelegenheid is hierin de belangrijkste pijler. Werk zorgt immers voor welvaart en welzijn. We willen Noordenveld op de kaart zetten als een aantrekkelijke gemeente voor bewoners, bedrijven en bezoekers. De gemeente faciliteert ondernemerschap maximaal en versterkt de verbinding tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs. De acquisitiefunctie wordt steviger opgezet waarbij na een herprofilering en herpositionering, Noordenveld sterker 'vermarkt' wordt. Hierbij wordt vooral gefocust op Noordenveld als schakel tussen Groningen, Assen en Drachten en specifiek op de relatie (in brede zin) met de stad Groningen.
- Tegenover het lokaal vestigen en participeren van kennisinstellingen staat Noordenveld zeer positief. De Health Hub Roden is hiervan een goed voorbeeld en wordt doorontwikkeld.

- De toerisme- en recreatiesector is een belangrijke en imago-bepalende sector en zorgt voor werkgelegenheid in Noordenveld. Noordenveld kent veel diversiteit in recreatie- en vakantieparken. In de provincie Drenthe is een programma Vitale Vakantieparken opgesteld. Uitvoering van het programma Vitale Vakantieparken vindt plaats conform het afgesloten bestuursconvenant. De expeditie Norggerduinen valt eveneens onder het programma Vitale Vakantieparken.
- Noordenveld heeft op cultureel en recreatief gebied veel te bieden. Verkend wordt op welke manier, samen met de gehele toeristische sector, het toerisme in Noordenveld meer op de kaart gezet kan worden en op welke wijze de gemeente daarin ondersteuning kan bieden.
- In samenspraak met de ondernemers in de toerisme- en recreatiesector en ISD wordt geprobeerd om zogenoemde kansbanen te creëren in deze sector.
- De culturele en toeristische koppelingen in Noordenveld worden versterkt; de koppeling tussen Veenhuizen en Norg valt hier expliciet onder.
- Parkeren blijft gratis in de gehele gemeente. Voor het parkeren in de Heerestraat Roden wordt een passende oplossing gezocht. Wanneer dit niet lukt met de inrichting van de openbare ruimte, dan worden andere oplossingen bekeken.

Zorg en Welzijn

- De gemeente speelt een grote rol in de ondersteuning aan mensen die het (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen redden. Noordenveld heeft adequaat ingespeeld op de decentralisaties in het sociaal domein. Of het nu gaat om problematiek op het gebied van inkomen en schulden, afstand tot de arbeidsmarkt, kinder- en oudermishandeling, eenzaamheidsproblematiek, beperkingen bij het ouder worden en langer zelfstandig thuis wonen, specifieke jeugdproblematiek, laaggeletterdheid, problematische vechtscheidingen of armoedebestrijding. Gemeenten zijn hierin eerste overheid. Dat vraagt om weldoordacht en sociaalvriendelijk gemeentelijk beleid per doelgroep. In een overkoepelend uitvoeringsprogramma sociaal domein wordt dit nader uitgewerkt voor de komende jaren, waarin we een belangrijke rol zien voor de Noordenveldwerker. Het uitvoeringsprogramma gaat uit van een integrale aanpak over de verschillende onderdelen van het sociale domein, op basis van '1 huishouden, 1 plan'.
- Geld voor de zorg blijft voor de zorg. Tegelijk wordt preventie gezien als belangrijkste middel om gezondheid en welzijn van onze inwoners te verbeteren. Uiteindelijk draagt preventie ook bij aan het betaalbaar houden van de gezondheidszorg. Tegelijk is het lastig om preventie af te bakenen in financiële en inhoudelijke zin. Desondanks gaan we gezamenlijk op zoek naar de invulling van het integraal, preventief gezondheidsbeleid in onze gemeente.
- Huishoudelijke hulp is een breed gewaarde vorm van ondersteuning. Dit blijft een voorziening die in Noordenveld in beginsel wordt gecompenseerd (naar draagkracht), ook wanneer de Rijksbijdrage komt te vervallen.
- Vrijwilligers en mantelzorgers zijn de ruggengraat van de samenleving. Zij moeten professioneel worden ondersteund naar behoefte. Samen met hen en met Welzijn in Noordenveld (WIN), een belangrijke partij hierin, wordt het gesprek aangegaan om dit te realiseren.

Sport en sportaccommodaties

- Er komt een sportbreed 'Integraal Sport Accommodatie Plan' (ISAP), dat voortborduurde op de reeds gedane inventarisatie van Sport Drenthe en dat in samenspraak met de diverse verenigingen wordt opgesteld. Met dit plan wordt in kaart gebracht wat de behoeften van de verschillende verenigingen zijn en hoe en wanneer deze worden gerealiseerd. Veilige kunstgrasvelden krijgen in het ISAP een zeer nadrukkelijke plek waar de gemeente substantieel aan bijdraagt. Realisatie en uitvoering wordt opgepakt in nauwe samenspraak met betrokkenen (inwoners, scholen, bedrijven, sportverenigingen). Ter voorkoming van desinvesteringen wordt bij de opstelling van het ISAP rekening gehouden met de lange

termijn en met mogelijke samenwerkingsverbanden. Aan een goed en toekomstbestendig plan, gebaseerd op samenwerking, zijn we bereid substantieel bij te dragen. Plannen die er al liggen worden snel opgepakt, mits passend binnen dit uitgangspunt.

Cultuur en onderwijs

- Streektaal is slim belangrijk. Meertmaond is streektaalmaond. Butendes döt de gemiente ok de deur wied lös veur lu met schiere plannegies veur het behold dervan. De streektaal is van groot belang. Maart is streektaalmaand. De gemeente staat open voor initiatieven voor behoud van streektaal.
- Aan bewegingsonderwijs wordt zeer veel waarde gehecht, mede vanuit de zwaarwegende preventie-gedachte. Met alle scholen wordt in overleg getreden om te komen tot meer uren bewegingsonderwijs van een vakleerkracht.
- Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) wordt omgezet in een meerjarig uitvoeringsprogramma.

Beheer openbare ruimte, fiets en verkeerveiligheid

- Via de wijkgerichte aanpak wordt het beheer niveau van de openbare ruimte substantieel verhoogd. In elk geval de centra en begraafplaatsen worden naar onderhoudsniveau 'hoog' gebracht. Specifiek aandacht is er voor de zogenoemde toegangspoorten van Noordenveld (met prioriteit Peizermade en Vluchtheuvel Norg). De inrichting van de openbare ruimte wordt breder gezien dan uitsluitend het fysieke deel. Er liggen ook kansen voor verbetering en versterking van de sociale cohesie. Er wordt ruimte geboden aan initiatieven van inwoners, bijvoorbeeld door burgerbegrotingen toe te passen.
- De toegankelijkheid van gebouwen en de openbare ruimte wordt verbeterd voor mensen met een beperking/ handicap, in overleg met betrokkenen (waaronder in ieder geval Stichting Gehandicapten Platform Noordenveld).
- De meldpuntfunctie voor problemen in de openbare ruimte wordt beter ingezet en daarover wordt ook beter gecommuniceerd. Er komt een specifiek knelpuntenregister voor inwoners m.b.t. (onveilige) verkeerssituaties. Aan de hand van deze lijst wordt in samenspraak met de indieners beoordeeld of, en in welke mate de veiligheid kan worden verbeterd.
- In Noordenveld wordt gewerkt met eenduidige verkeersregels (o.a. voorrang) en de verkeerssituaties worden uniform ingericht. Hierover wordt helder gecommuniceerd en in het bijzonder is hierbij aandacht voor de schoolroutes en rotondes. Specifieke aandacht is er voor het onderhoud van wegen en berm. Waar de berm verbeterd en veiliger kunnen worden, door bijvoorbeeld toepassing van grasbeton, wordt dit gedaan.
- Over "Noordenveld op fietse" wordt beter en meer gecommuniceerd; in het bijzonder over de mountainbikeroutes. Deze routes worden niet koste wat kost doorgezet; draagvlak is een wezenlijke factor. Ook zijn we bereid het WK 2020 te faciliteren.

Veiligheid

- De gemeente heeft de regie over het lokaal veiligheidsbeleid. Samen met de politie, het Openbaar Ministerie, (maatschappelijke) instellingen, het Regionale Expertise en Informatie Centrum (RIEC), de Veiligheidsregio Drenthe en inwoners werkt de gemeente aan een veilig en leefbaar Noordenveld. Evenementen en veiligheid en de verbinding tussen veiligheid en het sociaal domein worden steeds belangrijker. De samenwerking op deze thema's wordt verder geïntensiveerd.
- Langs de lijnen van het tegengaan van de georganiseerde criminaliteit, het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid en het waken over de integriteit van het lokaal bestuur en de ambtelijke organisatie zal Noordenveld actief werk maken van het tegengaan van ondermijning.

Jeugdraad

Om jongeren meer te betrekken bij plannen voor de jeugd en bij de lokale democratie èn om Noordenveld aantrekkelijker te maken voor de jeugd, wordt een jeugdraad met eigen budget, mandaat en professionele ondersteuning ingesteld. In overleg met de jongeren en de bestaande werkgroep vanuit de raad, wordt dit samen verder ingericht en uitgewerkt, waarbij gedacht wordt aan thema's als voorzieningen en activiteiten. Uiteraard is het aan de jongeren om het anders in te vullen als dit hun wens is.

Gemeentelijke dienstverlening, bestuurlijke vernieuwing, financiën en belastingen

- Lastenverzwaring voor inwoners wordt zoveel als mogelijk voorkomen. De OZB stijgt niet meer dan trendmatig.
- Bij de dienstverlening moet het "ja, tenzij" principe uit de omgevingsvisie de komende jaren daadwerkelijk worden ingevuld. De samenleving verandert in hoog tempo en daarmee ook onze rol als gemeente en de dienstverlening. College, raad en ambtelijke organisatie werken aan een gemeente die er is voor haar inwoners. Er wordt de komende jaren flink geïnvesteerd in de (digitale) dienstverlening richting inwoners om inwoners behulpzaam te zijn. Inwoners worden zoveel mogelijk gewezen op de bestaande regelingen. De informatie en communicatie zijn toegankelijk en begrijpelijk. Ook de openingstijden en contactmomenten met de gemeentelijke organisatie worden hierin betrokken. Voor dit onderdeel (dienstverlening en communicatie) komt een speciaal programma met als motto: "De inwoner staat op de eerste plaats"

Het college van burgemeester en wethouders

- De totale formatie van de wethouders is bepaald op 4 x volledig dienstverband (fte); per wethoudersfunctie wordt hiervoor 1 fte voorzien.
- Gemeentebelangen krijgt de mogelijkheid om twee wethouders te benoemen.
- PvdA/ GL en de combinatie CDA en de ChristenUnie krijgen beide de mogelijkheid om één wethouder te benoemen.
- De portefeuilleverdeling is op hoofdlijnen hieronder aangegeven. In de eerste Collegevergadering in nieuwe samenstelling wordt deze meer gedetailleerd uitgewerkt en daarna bekend gemaakt.

Burgemeester Klaas Smid

Naast de wettelijke taken: jeugdraad, vernieuwing democratie en participatie, Veenhuizen en Gasopslag Langelo

Wethouder en 1^e locoburgemeester Henk Kosters (Gemeentebelangen)

Ruimtelijke Ordening, Omgevingswet, Economische Zaken, Landelijk Gebied, Regio Groningen Assen

Wethouder en 2^e locoburgemeester Alex Wekema (PvdA/Groen Links)

Financiën, Arbeidsmarktbeleid, Werk en inkomen, Sociale Zaken, Onderwijs, Kunst en Cultuur, Verkeer en Vervoer

Wethouder en 3^e locoburgemeester Jeroen Westendorp (CDA en ChristenUnie)

Volksgezondheid, Jeugd, Nieuwkomers, Toerisme en Recreatie, Handhaving, Afval, Sport, Accommodaties, Speciale projecten

Wethouder en 4^e locoburgemeester Kirsten Ipema (Gemeentebelangen)

Duurzaamheid, Zorg en Welzijn, Beheer Openbare Ruimte, Woningbouwcorporaties, Milieu

Tot slot

Dit akkoord is zeker niet uitputtend. Het beschrijft de onderwerpen (naast die in het raadsakkoord) die de coalitie van belang vindt en gerealiseerd wil zien deze bestuursperiode. In een (meerjarig) uitvoeringsplan zal voor zowel raadsakkoord als dit coalitieakkoord, een nadere concretisering en fasering aangebracht worden voor de uitvoering door het College. Dit uitvoeringsplan wordt geïntegreerd in de reguliere planning- en controlecyclus en wordt op deze wijze voorgelegd aan de gemeenteraad ter goedkeuring. De op dit moment geldende visie- en beleidsnota's blijven van kracht totdat de gemeenteraad anders beslist of in het raads- dan wel coalitieakkoord anders in afgesproken. Zonder twijfel zullen deze bestuursperiode vraagstukken en onderwerpen op de gemeente afkomen waar nog niet in is voorzien of waardoor bepaalde inzichten bijgesteld moeten worden. Daarover zullen we dan te zijner tijd met elkaar in gesprek gaan en samen met de inwoners, organisaties en bedrijven van Noordenveld proberen te komen tot adequate oplossingen.

En nu aan de slag!

Roden, 2 mei 2018

Namens de fracties:

Gemeentebelangen

PvdA/ GroenLinks

CDA

ChristenUnie

